

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 13 februari 2019
(OR. en)

6352/19

**Interinstitutionellt ärende:
2019/0018 (NLE)**

**AELE 18
EEE 11
N 13
ISL 11
FL 15
EF 61
ECOFIN 156**

FÖLJENOT

från: Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens
generalsekreterare

inkom den: 4 februari 2019

till: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska
unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2019) 39 final

Ärende: Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som på Europeiska
unionens vägnar ska intas i gemensamma EES-kommittén avseende en
ändring av bilaga XI (finansiella tjänster) till EES-avtalet
[Kapitalkravsförordningen (EU) nr 575/2013 och
direktiv 2013/36/EU]

För delegationerna bifogas dokument – COM(2019) 39 final.

Bilaga: COM(2019) 39 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.2.2019
COM(2019) 39 final

2019/0018 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som på Europeiska unionens vägnar ska intas i gemensamma EES-kommittén avseende en ändring av bilaga XI (finansiella tjänster) till EES-avtalet

[Kapitalkravsförordningen (EU) nr 575/2013 och direktiv 2013/36/EU]

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén (som åtföljer förslaget till rådsbeslut) syftar till att ändra bilaga IX (Finansiella tjänster) till EES-avtalet i syfte att införliva kapitalkravsförordningen (EU) nr 575/2013 och direktiv 2013/36/EU¹ i EES-avtalet.

Anpassningarna i utkastet till det bifogade beslutet av gemensamma EES-kommittén går utöver vad som kan anses vara rent tekniska anpassningar i den mening som avses i rådets förordning 2894/94. Unionens ståndpunkt ska därför fastställas av rådet.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Genom det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén utvidgas den befintliga EU-politiken till att omfatta Eftastaterna i EES (Norge, Island och Liechtenstein).

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Utvidgningen av EU:s regelverk till att omfatta Eftastaterna i EES – genom att det införlivas med EES-avtalet – sker i enlighet med EES-avtalets mål och principer att upprätta ett dynamiskt och homogent europeiskt ekonomiskt samarbetsområde, som är grundat på gemensamma regler och lika konkurrensvillkor.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den lagstiftning som bör införlivas med EES-avtalet grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Enligt artikel 1.3 i rådets förordning (EG) nr 2894/94 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska rådet när det gäller denna typ av beslut fastställa unionens ståndpunkt på förslag från kommissionen.

Europeiska utrikestjänsten överlämnar tillsammans med kommissionens avdelningar utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén till rådet för antagande som unionens ståndpunkt. Europeiska utrikestjänsten hoppas att så snart som möjligt kunna lägga fram dem i gemensamma EES-kommittén.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen av följande skäl:

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, rättad i EUT L 208, 2.8.2013, s. 68 och EUT L 321, 30.11.2013, s. 6.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, rättad i EUT L 208, 2.8.2013, s. 73.

Målet med detta förslag, nämligen att säkerställa enhetligheten på den inre marknaden, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför, på grund av förslagetts verkningar, bättre uppnås på unionsnivå.

Införlivandet av EU:s regelverk med EES-avtalet sker i överensstämmelse med rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av EES-avtalet, vari det valda tillvägagångssättet bekräftas.

- **Proportionalitetsprincipen**

I enlighet med proportionalitetsprincipen går detta förslag inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målet.

- **Val av instrument**

I enlighet med artikel 98 i EES-avtalet har ett beslut av gemensamma EES-kommittén valts som instrument. Gemensamma EES-kommittén ska säkerställa att EES-avtalet genomförs och fungerar på ett effektivt sätt. I detta syfte ska kommittén fatta beslut i de fall som anges i EES-avtalet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Inga budgetkonsekvenser förväntas som en följd av införlivandet av ovannämnda förordning med EES-avtalet.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Bedömning av utländska tilltänkta köpare (gemensam förklaring till gemensamma EES-kommitténs beslut) i förhållande till direktiv 2013/36/EU

EES-avtalet avser i princip inte att reglera de avtalsslutande parternas förbindelser med tredje länder (se särskilt skäl 16 i ingressen till EES-avtalet). EES-avtalet innehåller inte några bestämmelser om avregleringen av kapitalflöden och föreskriver heller inte några rättigheter avseende etableringsfriheten eller kapitalandelar i företag vad gäller utländska enheter (se artiklarna 31 och 34, 40 och 124 i EES-avtalet).

I den gemensamma förklaringen till gemensamma EES-kommitténs beslut anges följaktligen att de avtalsslutande parterna är ense om tolkningen att införlivandet av direktiv 2013/36/EU i EES-avtalet inte påverkar nationella bestämmelser om en allmän tillämpning gällande granskning av utländska direktinvesteringar vad gäller säkerhet eller allmän ordning.

Undantag för vissa isländska offentliga kreditinstitut (anpassning e i förhållande till direktiv 2013/36/EU)

Enligt artikel 2.5 i direktiv 2013/36/EU är vissa offentliga institutioner undantagna från direktivets tillämpningsområde. Tre isländska institutioner ska undantas från direktiv 2013/36/EU enligt denna bestämmelse.

Bygðastofnun (det isländska regionutvecklingsinstitutet) är ett oberoende institut som ägs av isländska staten. Dess viktigaste funktion är att bidra till regional utveckling genom att genomföra regeringens regionala strategier. Verksamheten syftar till att stärka landsbygdsorter genom stöd till hållbara, långsiktiga projekt med olika ekonomiska grunder. Institutet stöder och stärker den lokala utvecklingen genom tillhandahållande av lån och andra former av ekonomiskt stöd, i syfte att förbättra de ekonomiska villkoren och levnadsförhållandena, framför allt i regioner som hotas av avfolkning. Institutet tillhandahåller ytterligare finansiellt stöd via villkorade lån till företag, enskilda och kommuner vilket möjliggör deltagande i den allmänna ekonomiska utvecklingen och stimulerar innovation. Institutets skyldigheter garanteras av den isländska staten. *Íbúðalánasjóður* efterträder *Byggingarsjóður ríkisins*, som var undantagen från tillämpningsområdet för direktiv 2006/48/EG, i enlighet med punkt 14 a i bilaga IX till EES-avtalet.

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. är ett kreditinstitut för särskilt ändamål. Ägandet av institutet är enligt lag begränsat till kommuner (för närvarande är 75 kommuner delägare). Institutets syfte är enligt lag begränsat till att tillhandahålla krediter till kommunerna och deras helägda institutioner, och endast i fråga om investeringar som har vid ekonomisk betydelse. Institutet är en motsvarighet till *KommuneKredit* i Danmark, som är undantaget från direktiv 2013/36/EU enligt artikel 2.5.5

Nationell behandling avseende filialer i tredjeland och samarbete med myndigheter i tredjeland (anpassningar g och h i förhållande till direktiv 2013/36/EU)

Enligt artikel 47.3 i direktiv 2013/36/EU får unionen sluta avtal med tredjeländer för att filialer under kreditinstitut i dessa länder ska behandlas identiskt inom unionens territorium.

De avtalsslutande parterna är eniga om att EES-avtalet, i ett EES-sammanhang, i princip inte hindrar dem från att reglera sina förbindelser med tredjeland (se särskilt skäl 16 i ingressen till EES-avtalet). Genom införlivandet av direktiv 2013/36/EU med EES-avtalet överför Eftastaterna inte någon behörighet till unionen med avseende på förhandlingar om marknadstillträde för filialer i tredjeland. Anpassning g upphäver därför artikel 47.3 med avseende på Eftastaterna, och specificerar att Eftaländerna får ingå bilaterala avtal med tredjeland om marknadstillträde för filialer.

För att främja konvergens i fråga om politiken gentemot tredjeländer mellan unionen och Eftastaterna föreskrivs även i anpassning g att de avtalsslutande parterna i EES-avtalet ska informera varandra och samråda med varandra beträffande förhandlingar om avtal med tredjeländer inom ramen för Gemensamma EES-kommittén.

Anpassning g bygger på lösningar som överenskommits mellan unionen och Eftastaterna enligt Solvens II och direktivet om marknader för finansiella instrument (se punkt 1 d och e och punkt 31ba b i bilaga IX).

Artikel 48 i direktiv 2013/36/EU innehåller bestämmelser om ingående av avtal om gruppbaserad tillsyn mellan unionen och tredjeländer. Dessa avtal bör innehålla en möjlighet för tillsynsmyndigheter i tredjeland att erhålla information från EU eller nationella behöriga myndigheter eller sektorsmyndigheter (nedan kallade *nationella behöriga myndigheter*) och för Europeiska bankmyndigheten (EBA) att samla in information som mottagits av nationella behöriga myndigheter i EU från tillsynsmyndigheter i tredjeland. Eftersom Europeiska unionen inte kan ingå avtal som ålägger nationella behöriga myndigheter i Eftaländer att vidarebefordra information till tillsynsmyndigheter i tredjeland upphäver anpassning h artikel 48 i direktiv 2013/36/EU (i likhet med den överenskomna lösningen vad avser artikel 75.2 och 75.3 i Emir-förordningen, se punkt 31bc zc i bilaga IX).

För att möjliggöra överföring till EBA av information som nationella behöriga myndigheter i Eftaländer mottagit från tillsynsmyndigheter i tredjeland, när detta krävs för att EBA ska kunna utföra sina tekniska uppgifter med avseende på Eftastaterna, föreskrivs även enligt anpassning h att Eftastaterna också ska sträva efter att införa klausuler i tillsynsavtalen som gör det möjligt för deras nationella behöriga myndigheter att vidarebefordra relevant information till EBA.

Reservation angående framtida unionslagstiftning (anpassning k och o) i förhållande till direktiv 2013/36/EU

I enlighet med artikel 7 i EES-avtalet ska endast de rättsakter som har införlivats med EES-avtalet vara bindande för Eftastaterna i EES. Anpassning k anpassar därför ordalydelsen i artikel 89.5 i direktiv 2013/36/EU för att avspegla att artikel 89, i ett EES-sammanhang, ska upphöra att gälla endast när ny unionslagstiftning om krav på offentliggörande blir tillämplig inom EES.

Anpassning o anpassar på samma sätt ordalydelsen i artikel 151.1 för att avspegla att övergångsbestämmelserna i kapitel 1 i avdelning XI i direktiv 2013/36/EU endast gäller till dess att ett beslut av gemensamma EES-kommittén som införlivar den delegerade akt som antagits i enlighet med artikel 460 i förordning (EU) nr 575/2013 blir tillämpligt.

Behörighet att godkänna systemriskbuffertar (anpassning n i förhållande till direktiv 2013/36/EU)

Enligt artikel 133.14 i direktiv 2013/36/EU måste nationella behöriga myndigheter i EU i vissa fall invänta kommissionens yttrande innan de vidtar åtgärder som fastställer eller ändrar en systemriskbuffert. Om yttrandet är negativt ska de nationella konkurrensmyndigheterna antingen rätta sig efter yttrandet eller förklara varför de inte gör det.

Enligt artikel 133.15 i direktiv 2013/36/EU ska kommissionen, om den är övertygad om att systemriskbufferten inte medför några oproportionella negativa effekter på det finansiella systemet i andra medlemsstater eller i unionen och på grundval av ett yttrande från Europeiska systemrisknämnden (ESRB), anta en genomförandeakt som ger den nationella behöriga myndigheten befogenhet att anta systemriskbufferten. EBA får också avge yttrande till kommissionen.

Inom ramen för det system som inrättats genom punkt 31 f och 31 g i bilaga IX till EES-avtalet får ESRB och EBA utfärda rekommendationer i fråga om situationer i Eftastaterna, och EBA får även utföra icke-bindande medling i enlighet med artikel 19 i EBA-förordningen i tvister där en Eftastat är inblandad. Det är Eftas övervakningsmyndighet som har befogenhet att anta bindande beslut inom Eftapelaren enligt artikel 19 i EBA-förordningen.

Kommissionens funktioner när den verifierar eller godkänner att åtgärder som vidtagits av Eftastaterna överensstämmer med reglerna i EES-avtalet ska dock utföras av en enhet inom Eftapelaren i enlighet med punkt 4 d i protokoll 1 till EES-avtalet. Med tanke på hur viktiga och komplicerade besluten om systemriskbuffertar är, ska denna behörighet, med avseende på Eftastaterna, utövas av Eftastaternas ständiga kommitté.

I anpassning n fastställs därför för tydlighetens skull den behörighet som tillkommer Eftastaternas ständiga kommitté vad gäller utfärdande av yttranden eller rekommendationer (eftersom dessa befogenheter inte är klart och tydligt fördelade i punkt 4 d i protokoll 1 till EES-avtalet), samtidigt som det även framgår att ESRB och EBA bör överlämna sina bedömningar enligt punkt 14 och 15 i artikel 133 i direktiv 2013/36/EU, i tillämpliga fall, till den ständiga kommittén.

Definition av begreppet "bostadsfastighet" i Norge (anpassning e i förhållande till förordning (EU) nr 575/2013)

Bostadsrätter är en vanlig boendeform i Norge. Andelsägare förvärvar en andel i ett kooperativ som äger eller kontrollerar byggnader och fastigheter som de bor i. Varje andelsägare har rätt att inneha en särskild enhet.

En borgenärs skydd vad avser en bostadsrättslägenhet i Norge tolkas generellt som likvärdigt med ett direkt innehav. För rättssäkerhetens skull bör det klargöras att rätten att bebo en lägenhet i bostadsrättsföreningar i Norge ingår i definitionen av bostadsfastighet i kapitalkravsförordningen. Anpassning e anpassar därför ordalydelsen i artikel 4.1.75 som avser Sverige, för att inbegripa situationen i Norge.

Kommissionens behörighet att godta gränser för stora exponeringar, och rådets att tillåta striktare nationella åtgärder i händelse av makrotillsynsrisker eller systemrisker (anpassningarna i och j i förhållande till förordning (EU) nr 575/2013)

Enligt artikel 395 i kapitalkravsförordningen måste nationella behöriga myndigheter i EU i vissa fall erhålla tillstånd från kommissionen innan de vidtar strukturåtgärder som medför att kreditinstitut som har tillstånd i den medlemsstaten åläggs att minska sina exponeringar mot olika juridiska personer. Kommissionen får, på grundval av ett yttrande från EBA, endast avvisa en nationell åtgärd om den medför oproportionella negativa effekter på det finansiella systemet i andra medlemsstater eller i unionen.

Enligt artikel 458 i kapitalkravsförordningen ska medlemsstaterna i vissa fall få godkännande av rådet innan de antar vissa strängare nationella åtgärder som syftar till att motverka makrotillsynsrisker och systemrisker som har inverkan på det nationella finansiella systemet och realekonomin. Kommissionen har i uppgift att föreslå ett utkast till åtgärd varefter rådet godkänner eller avvisar den nationella åtgärden. Rådet ska enbart avvisa de nationella åtgärderna under ett begränsat antal omständigheter, under beaktande av yttranden från ESRB och EBA. Andra medlemsstater kan erkänna nationella genomförandeåtgärder som antagits enligt artikel 458 i kapitalkravsförordningen och tillämpa dem på filialer som är belägna inom den medlemsstat som fått tillstånd.

Inom ramen för det system som inrättas genom punkt 31 f och 31 g i bilaga IX till EES-avtalet får ESRB och EBA avge yttranden om situationer i Eftastaterna.

Kommissionens funktioner när den verifierar eller godkänner att åtgärder som vidtagits av Eftastaterna överensstämmer med reglerna i EES-avtalet ska dock utföras av en enhet inom Eftapelaren i enlighet med punkt 4 d i protokoll 1 till EES-avtalet. Med tanke på hur viktiga och komplicerade besluten om strukturåtgärder som begränsar stora exponeringar enligt artikel 395 är, ska denna behörighet, med avseende på Eftastaterna, utövas av Eftastaternas ständiga kommitté.

På samma sätt ska de befogenheter som tilldelats rådet enligt artikel 458 i kapitalkravsförordningen, vad avser Eftastaterna, utövas av Eftastaternas ständiga kommitté. Detta beslut bör dock grundas på ett förslag från Eftas övervakningsmyndighet, som avspeglar den regelram som är tillämplig i EU.

För tydlighetens skull fastställs därför i anpassningar i, ii och j ii behörigheten för Eftastaternas ständiga kommitté att fatta sådana beslut (eftersom dessa befogenheter inte är klart och tydligt fördelade inom Eftapelaren i punkt 4 d i protokoll 1 till EES-avtalet), samtidigt som det även framgår att EBA, och, i tillämpliga fall ESRB, bör överlämna sina bedömningar enligt artiklarna 395.8 och 458.4 i kapitalkravsförordningen till Eftastaternas ständiga kommitté (anpassningarna i iii och j iii).

Tillämpning av Basel I-golvets övergångsbestämmelser (skäl 6 i ingressen i förhållande till förordning (EU) nr 575/2013)

Genom artikel 500 i kapitalkravsförordningen genomförs det så kallade Basel I-golvet, som inrättades i del 2-1-C (punkterna 45–47) av Basel II-överenskommelsen. Denna artikel upphörde att gälla i slutet av 2017. Genom artikel 152 i direktiv 2006/48/EG, som har fått en fortsättning i artikel 500 i förordning (EU) nr 575/2013, har möjligheterna till omotiverade minskningar av kapitalbasen genom användning av interna modeller begränsats. Även om artikel 500 har upphört att gälla, måste den behöriga myndigheten fortfarande hantera modellrisken.

I skäl 6 i ingressen erinras om flera bestämmelser i regelramen som tillåter behöriga myndigheter att hantera samma fråga, däribland möjligheten till åtgärder för att motverka omotiverade minskningar av riskvägda exponeringsbelopp och för att införa försiktiga och konservativa marginaler vid kalibreringen av interna modeller.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som på Europeiska unionens vägnar ska intas i gemensamma EES-kommittén avseende en ändring av bilaga XI (finansiella tjänster) till EES-avtalet

[Kapitalkravsförordningen (EU) nr 575/2013 och direktiv 2013/36/EU]

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet², särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet³ (nedan kallat *EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.
- (2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat bilaga IX till EES-avtalet som innehåller bestämmelser om finansiella tjänster.
- (3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013⁴ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU⁵ bör införlivas med EES-avtalet.
- (4) Bilaga IX till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.
- (5) Unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén bör därför grunda sig på det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén.

² EGT L 305, 30.11.1994, s. 6.

³ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁴ Artikel 501 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1), rättad i EUT L 208, 2.8.2013, s. 68, EUT L 321, 30.11.2013, s. 6 och EUT L 20, 25.1.2017, s. 2.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338), rättad i EUT L 208, 2.8.2013, s. 73 och EUT L 20, 25.1.2017, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av bilaga IX (Finansiella tjänster) till EES-avtalet ska baseras på det utkast till gemensamma EES-kommitténs beslut som åtföljer det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*
